

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

MOPITLO/PHUPU 2024

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a tlhahlo ya go swaya ke 7.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano tše ditelele (30)
KAROLO YA C: Ditšweletšwa tša tirišano tše dikopana (20)

2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. O eletšwa go thala mothalo wa go putlaganya peakanyo ya gago.
7. O eletšwa go šomiša nako ya gago ka tsela ye:
- KAROLO YA A: Metsotso ye 80
KAROLO YA B: Metsotso ye 40
KAROLO YA C: Metsotso ye 30
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa KARABO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Hlogo ga se ya swanela go balwa ge go dirwa palo ya mantšu.
11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 250 le 300.

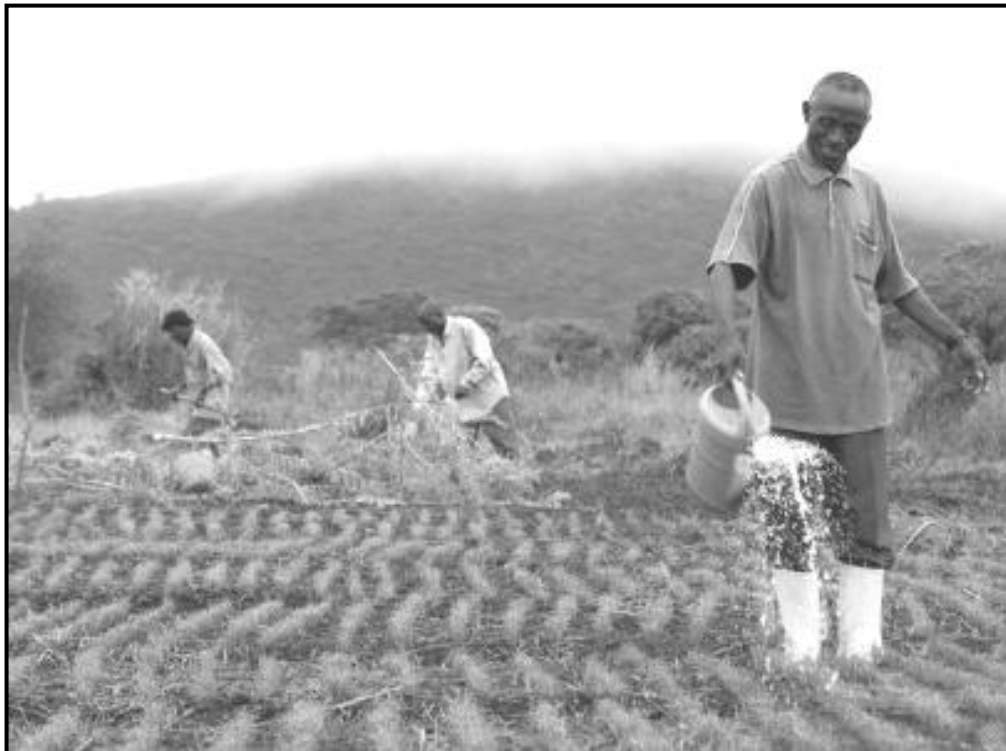
- 1.1 Toro yeo nka se e lebalego. [50]
- 1.2 Bophelo ke semphekgo. [50]
- 1.3 Ge ke gopola ngwaga wa 2020 ke nolega mooko. [50]
- 1.4 Tšeo di bonwago ke rena bafsa, go di laodiša ke go kwa mpa mokhora. [50]
- 1.5 Tša etwa ke ya tshadi pele ...! [50]
- 1.6 Thelebišene e sentše megopolo ya bafsa. [50]

Kgetha seswantšho SE TEE go tše di latelago, gomme o ngwale taodišo ka sona. Ngwala potšišo (1.7 goba 1.8) gomme o fe taodišo ya gago hlogo ya maleba.

HLOKOMELA: Go swanetše go ba le kamano magareng ga taodišo ya gago le seswantšho seo o se kgethilego.

SESWANTŠHO SA A

1.7

[Mothopo: [gettyimages](#)]

[50]

SESWANTŠHO SA B

1.8

[Mothopo: [gettyimages](#)]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DITELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 120 le 150 (diteng fela).

2.1 BOITSEBIŠOPHELO LE LENGWALO LA TLALELETŠO

Bookelong bja geno go tšwele dikgoba tša bathuši ba nakwana kantorong ya go amogela balwetši.

Ngwala boitsebišophelo o be o ngwale le lengwalo la tlaleletšo tše o tlogo di romela go kgopela sekgoba bookelong bjoo.

[30]**2.2 LENGWALO LA SEMMUŠO**

O ikemišeditše go ya yunibesithing ngwaga wo o latelago eupša ga o na le mašeleng ao a lekanego go lefela dithuto. Ngwalela khamphani yeo o tsebago e thuša barutwana gomme o kgopele thušo ya mašeleng gore o kgone go tšwetša dithuto tša gago pele.

[30]**2.3 PEGO YA SEMMUŠO**

Go thubilwe lebenkele la diaparo kgauswi le mo le dulago gona. Bjalo ka modudi wa motse woo, ngwala pego ya tiragalo yeo.

[30]**2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO**

O biditšwe dipotšišotherišanong tša go ba mogaši seteišeneng sa seyalemoya sa kgauswi le wena. Re alele potšišotherišano ya gago le molaodi wa seteišene seo.

[30]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE DIKOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

3.1 PAPATŠO

O ithometše kgwebo ya go rekiša dikilana mmileng, motsaneng wa geno. Ngwala papatšo ya go goketša bareki kgwebong ya gago.

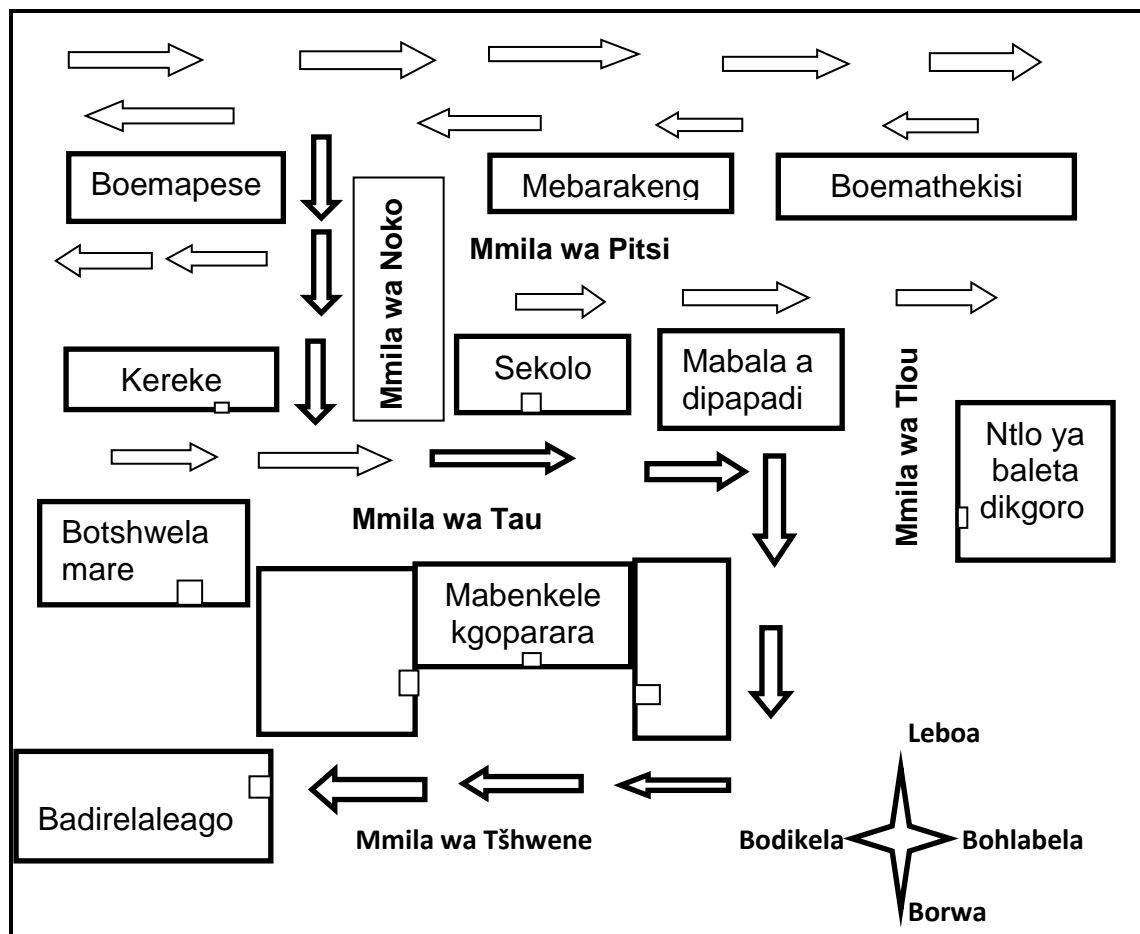
[20]**3.2 PUKUTŠATŠI**

Le be le ile leeto la matšatši a mahlano a maikutšo a kgwedi ya Hlakola. Ngwala ditiragalo tša matšatši a mahlano ka gare ga pukutšatši ya gago.

[20]**3.3 DITŠHUPETŠO**

O hwetšwa ke mosadi wa moeti boemapese yo a nyakago tsela ya go ya dikantorong tša badirelaleago motseng wa geno. Mo laetše tsela ya go leba fao go lebeletšwe mmila, meago le monabo wa mosepelo, go sa lebalwe khutlonne.

[20]

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C:
PALOMOKA YA TLHAHLOBO:

20
100